

PTAKI ARBORETUM BOLESTRASZYCE

Józef Hordowski

Wstęp

Na terenie Arboretum w okresie badań prowadzonych w latach 1984-1987, stwierdzono występowanie 81 gatunków ptaków: ¹

- 37 lęgowych (w 1987 r.),
- 21 regularnie zalatujących,
- 24 okresowo lęgowych i zalatujących sporadycznie.

W 1987 roku, w okresie lęgowym stwierdzono zagęszczenie 112 par/10 ha (tab. 1).

Z ciekawszych gatunków zaobserwowanych w Arboretum należy wymienić przede wszystkim dzięcioła syryjskiego (*Dendrocopos syriacus*). Gatunek ten, jako nowy nabytek naszej awifauny lęgowej, pojawił się na terenie Polski pod koniec lat siedemdziesiątych. W Arboretum jest to jeden z najczęściej spotykanych dzięciołów. W lipcu 1987 r. samica rozpoczęła kucie dziupli w cyprysiku (*Chaemacyparis*), ale po wykuciu otworu wlotowego przerwała pracę. Na uwagę zasługuje również żolna (*Merops apiaster*), której jedyne lęgowiska w kraju znajdują się w okolicach Przemyśla. Po okresie lęgowym, tj. w sierpniu i na początku września gatunek ten jest regularnie obserwowany. Ptaki przesiadują najczęściej na wysokich topolach na dolnym tarasie. Niektóre z obserwowanych stad dochodzą nawet do 70 osobników.

Na terenie parku znajdowała się jedna z największych w południowej części woj. przemyskiego kolonia gawronów (*Corvus frugilegus*). Liczebność kolonii w badanym okresie wynosiła 490 gniazd, natomiast w latach następnych uległa zmniejszeniu: 1989 - 469 gniazd, 1992 - 360 gniazd, 1992 - 335 gniazd.

Spśród 37 gatunków 51% zakłada gniazda na drzewach i krzewach, 25,8% na ziemi, a tylko 22,9% w dziuplach. Mała liczba gniazd w dziu-

¹Szczegółowe dane podane są w pracy: Hordowski J., Kunysz P., pt. *Ptaki Arboretum w Bolestraszykach pod Przemyślem*. Roczn. Przem. 27.

plach może być wynikiem braku starych drzew. W tych warunkach ptaki budujące gniazda na drzewach i krzewach przeważają w ugrupowaniu, co jest zjawiskiem zrozumiałym ze względu na bardzo dobre wykształcenie tych fragmentów biotopu. Wydaje się, iż w przyszłości nastąpią niekorzystne zmiany dla ptaków gniazdujących w dziuplach i na ziemi lub wśród roślinności zielonej na korzyść gatunków wijących gniazda na drzewach i krzewach.

W okresie dziewięciu lat badań ubyły trzy gatunki lęgowe: turkawka (*Streptopelia turtur*), raniuszek (*Aegithalos caudatus*) oraz kokoszka (*Galinula chloropus*), a przybyły również trzy: makolągowa (*Carduelis cannabina*), krzyżówka (*Anas platyrhynchos*) i puszczyk (*Strix aluco*).

Awifauna łąkowa w Arboretum w Bolestraszczykach w 1987 roku.

1. Gatunek, 2. Liczba par/9 ha, 3. Liczba par/10 ha, 4. Dominacja w %, 5. Miejsce gniazdowania; d – dziuple, k – krzewy i drzewa, z – ziemia lub roślinność zielna

1	2	3	4	5
Szpak (<i>Sturnus vulgaris</i>)	11	12,2	10,8	d
Zięba (<i>Fringilla coelebs</i>)	10	11,1	10,0	k
Kawka (<i>Corvus monedula</i>)	8	8,8	7,9	d
Lozówka (<i>Acrocephalus palustris</i>)	7	7,7	6,9	z
Szczygiel (<i>Carduelis carduelis</i>)	6	6,6	5,9	k
Dzwoniec (<i>Carduelis chloris</i>)	5	5,5	4,9	k
Zaganiacz (<i>Hippolais icterina</i>)	4	4,4	3,9	k
Mucholówka szara (<i>Muscicapa striata</i>)	4	4,4	3,9	k
Kapturka (<i>Sylvia atricapilla</i>)	4	4,4	3,9	k
Kulczyk (<i>Serinus serinus</i>)	4	4,4	3,9	k
Gąsiorek (<i>Lanius collurio</i>)	3	3,3	3,0	k
Pierwiosnek (<i>Phylloscopus collybita</i>)	3	3,3	3,0	z
Rudzik (<i>Erithacus rubecula</i>)	3	3,3	3,0	z
Słowiak szary (<i>Luscinia luscinia</i>)	2	2,2	2,0	z
Ciwniówka (<i>Sylvia communis</i>)	2	2,2	2,0	k
Piecuszek (<i>Phylloscopus trochilus</i>)	2	2,2	2,0	z
Piegiża (<i>Sylvia curruca</i>)	2	2,2	2,0	k
Kos (<i>Turdus merula</i>)	2	2,2	2,0	k
Mazurek (<i>Passer montanus</i>)	2	2,2	2,0	d
Swistunka (<i>Phylloscopus sibilatrix</i>)	1	1,1	1,0	z
Kowalik (<i>Sitta europaea</i>)	1	1,1	1,0	d
Bogatka (<i>Parus major</i>)	1	1,1	1,0	d
Szarytka (<i>Parus palustris</i>)	1	1,1	1,0	d
Grzywacz (<i>Columba palumbus</i>)	1	1,1	1,0	k
Sroka (<i>Pica pica</i>)	1	1,1	1,0	k
Kwiczol (<i>Turdus pilaris</i>)	1	1,1	1,0	k
Gajówka (<i>Sylvia borin</i>)	1	1,1	1,0	k
Pliszka siwa (<i>Motacilla alba</i>)	1	1,1	1,0	z
Uszatka (<i>Asio otus</i>)	1	1,1	1,0	k
Kokoszka (<i>Gallinula chloropus</i>)	1	1,1	1,0	z
Pelzacz ogrodowy (<i>Certhia brachydactyla</i>)	1	1,1	1,0	d
Kopciuszek (<i>Phoenicurus ochruros</i>)	1	1,1	1,0	d
Wilga (<i>Oriolus oriolus</i>)	1	1,1	1,0	k
Strumieniówka (<i>Locustella fluviatilis</i>)	1	1,1	1,0	z
Sierpówka (<i>Streptopelia decaocto</i>)	1	1,1	1,0	k
Kukulka (<i>Cuculus canorus</i>)	1	1,1	1,0	–
Gawron (<i>Corvus frugilegus</i>)	(494)	–	–	–
Razem	101	112/10 ha	100.0	

